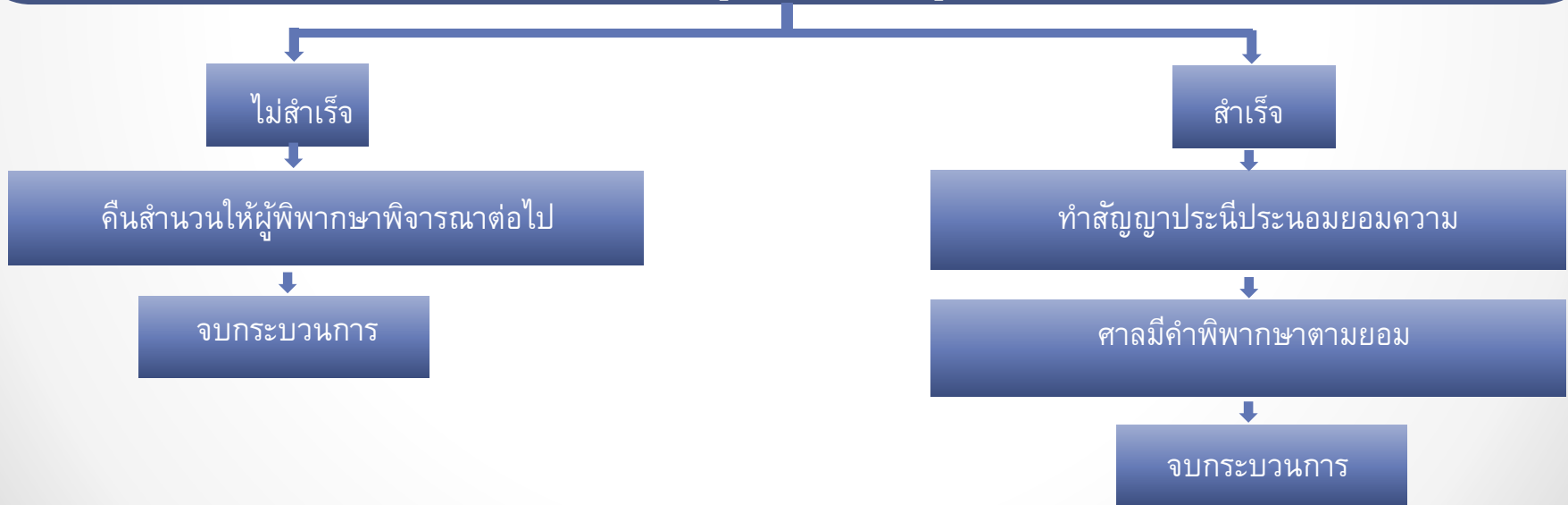

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีของศาลอุทธรณ์

- คู่ความยื่นอุทธรณ์
- ศาลชั้นต้นสอบถามความประสงค์ของคู่ความ /ศาลอุทธรณ์คัดเลือกคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย
- คู่ความตกลงไกล่เกลี่ยที่ศาลชั้นต้น/ศาลอุทธรณ์
- คู่ความแสดงความประสงค์ขอไกล่เกลี่ยผ่านหน้าจอเว็บไซต์ศาลอุทธรณ์
- ศาลอุทธรณ์ตรวจสอบคดีที่สามารถเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยได้หรือไม่
- นัดวันไกล่เกลี่ยทางหน้าจอเว็บไซต์ที่หัวข้อตรวจสอบสถานะคดี/โทรศัพท์/หนังสือแจ้งคู่ความทุกฝ่ายทราบ
- ดำเนินการไกล่เกลี่ยโดยผู้ประนีประนอม/ผู้พิพากษา/องค์คณะ

การไกล่เกลี่ยคืออะไร

การไกล่เกลี่ย คือ กระบวนการยุติหรือระงับข้อพิพาทด้วยความตกลงยินยอมของคู่ความเอง โดยที่มีบุคคลที่สามมาเป็นคนกลางคอยช่วยเหลือ แนะนำ เสนอแนะ หาทางออกในการยุติหรือระงับข้อพิพาทให้คู่ความต่อรองกันได้สำเร็จ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล หมายถึง การที่ผู้ไกล่เกลี่ยทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลตั้งแต่ศาลรับฟ้องจนถึงก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้กับคู่ความ เป็นการช่วยให้คู่ความทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกัน แต่ผู้ไกล่เกลี่ยไม่มีอำนาจในการกำหนดข้อตกลงให้แก่คู่ความแต่อย่างใด โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดการประนีประนอมยอมความให้จากความสมัครใจของคู่ความทั้งสองฝ่ายเป็นสำคัญ ดังนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอยกเลิกการไกล่เกลี่ยเสียเมื่อใดก็ย่อมได้

ผู้ไกล่เกลี่ยคือใคร

ผู้ไกล่เกลี่ย หรือบางครั้งเรียกว่า “ผู้ประนีประนอม” ได้แก่ ผู้พิพากษาในศาลต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน รวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ย และแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอมประจำศาล โดยผู้พิพากษาหรือบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความสนใจมีความพร้อมและสมัครใจที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งมีความเป็นกลาง ไม่มีอคติ สามารถให้ความเป็นธรรมกับคู่ความทุกฝ่ายได้ถูกต้องตรงตามความประสงค์ของคู่ความ ช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่คู่ความทุกฝ่ายและเป็นผู้ช่วยให้ข้อพิพาททั้งหลายยุติลงอย่างฉันทมิตร ผู้ไกล่เกลี่ยมีหน้าที่ในการช่วยให้คู่ความทั้งสองฝ่ายตกลงประนีประนอมยอมความกัน ไม่มีหน้าที่ตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทหรือคดีระหว่างความแต่อย่างใด ทั้งนี้ การไกล่เกลี่ยในแต่ละคดีความนั้นต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไกล่เกลี่ยคดีนั้นโดยท่านประธานศาลอุทธรณ์อีกครั้งหนึ่ง

การยอมความนอกศาลกับในศาลต่างกันหรือไม่อย่างไร

- ▶ การยอมความนอกศาล คือ การที่คู่พิพาทตกลงยุติ หรือระงับข้อพิพาทกันเอง แล้วทำหลักฐานเป็นหนังสือไว้เรียกว่า "สัญญาประนีประนอมยอมความ" เพื่อให้มีผลบังคับตามข้อตกลงใหม่ที่ได้ตกลงกัน หากฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตาม อีกฝ่ายก็สามารถนำไปเป็นหลักฐานฟ้องร้องคดีให้ปฏิบัติตามต่อได้
- ▶ การยอมความในศาล คือ การที่คู่ความสามารถตกลงยุติหรือระงับข้อพิพาทกันได้ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลโดยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน แล้วศาลพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว หากอีกฝ่ายไม่ปฏิบัติก็สามารถบังคับคดีได้ทันทีโดยไม่ต้องไปฟ้องร้องเป็นคดีใหม่อีก

คดีหรือข้อพิพาทที่สามารถไกล่เกลี่ยได้

- ▶ คดีหรือข้อพิพาททางแพ่งที่ไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นส่วนราชการ ไม่เป็นคดีที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณา และโจทก์อุทธรณ์ฝ่ายเดียว
- ▶ คดีหรือข้อพิพาททางอาญาที่ยอมความได้เช่น บุกรุก ยักยอก ทำให้เสียทรัพย์ หมิ่นประมาท ฯลฯ
- ▶ ข้อพิพาททางแพ่งที่เกี่ยวกับคดีอาญา สามารถไกล่เกลี่ยได้ในส่วนคดีแพ่ง เช่น กรณีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ร่างกาย หรือ จิตใจ คดีสามารถตกลงประนีประนอมยอมความได้ในส่วนของค่าเสียหาย
- ▶ คดีหรือข้อพิพาทอื่นที่ยุติโดยวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ข้อควรปฏิบัติของคู่ความในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- ▶ ความสมัครใจ ประสงค์ที่จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาทอย่างแท้จริง
- ▶ ความพร้อม เตรียมตัวและเตรียมข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ย
- ▶ ความรับผิดชอบ ในการเข้าร่วมไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย
- ▶ ความร่วมมือในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อนำไปสู่เป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับ
- ▶ สุภาพ ระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ใช้คำพูด กริยา อวัยาศยอย่างสุภาพ

ข้อดีของการไกล่เกลี่ยหรือประนอมข้อพิพาท

- สะดวก การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นวิธีระงับข้อพิพาทไม่มีแบบพิธี ค่อนข้างจะยืดหยุ่นและรักษาสัมพันธภาพระหว่างคู่พิพาทมากกว่าการพิจารณาคดีตามปกติของศาล
- รวดเร็ว การไกล่เกลี่ยใช้เวลาในการดำเนินการไม่มากนักก็สามารถที่จะทราบได้ว่าคู่พิพาทจะตกลงกันได้หรือไม่อย่างไร หากตกลงกันได้จะทำให้คดีเสร็จสิ้นไปเร็วกว่ากระบวนการปกติถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ก็จะส่งสำนวนคืนผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนพร้อมแจ้งผลการไกล่เกลี่ยเพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนปกติต่อไป
- ประหยัดค่าใช้จ่าย การไกล่เกลี่ยใช้เวลาไม่มากนักทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น ค่าเดินทางมาศาลในแต่ละนัด ค่าป่วยการทนายความ ตลอดจนค่าดำเนินการในชั้นอุทธรณ์ฎีการวมตลอดถึงชั้นบังคับคดี นอกจากนี้การประนีประนอมยอมความหรือถอนฟ้อง หากเป็นคดีแพ่งสามัญก็สามารถขอคืนค่าธรรมเนียมศาลเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระทางคดีของคู่พิพาทอีกประการหนึ่ง
- รักษาสัมพันธภาพระหว่างคู่พิพาท เมื่อคู่พิพาทสามารถตกลงระงับข้อพิพาทกันได้จะทำให้ลดข้อขัดแย้ง ข้อโต้เถียงระหว่างกัน สามารถอยู่ร่วมกันต่อไปซึ่งจะเป็นผลดีต่อทุกฝ่าย
- สร้างความพึงพอใจให้แก่คู่ความ การไกล่เกลี่ยเป็นวิธีการที่ต้องใช้เทคนิคการเจรจาต่อรอง ให้คู่พิพาทยินยอมผ่อนปรนโอนอ่อนผ่อนตามให้แก่กันและกันโดยไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบเสียเปรียบซึ่งกันและกัน กล่าวคือไม่เหมือนการพิจารณาคดีตามปกติไม่มีการชี้ว่าฝ่ายใดถูก ฝ่ายใดผิด ฝ่ายใดแพ้ฝ่ายใดชนะ อันก่อให้เกิดความรู้สึกเสียศักดิ์ศรีและทำให้ที่พึงพอใจของคู่พิพาท

ข้อดีของการไกล่เกลี่ยหรือประนอมข้อพิพาท

- รักษาชื่อเสียงและรักษาความลับทางธุรกิจของคู่พิพาท กระบวนการไกล่เกลี่ย ดำเนินการเป็นความลับ พยานหลักฐาน ข้อมูลที่นำเสนอในชั้นนี้ไม่สามารถนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานอ้างอิงในชั้นศาลได้เว้นแต่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งจะยินยอม
- สร้างความสงบสุขให้แก่ชุมชน การไกล่เกลี่ยสามารถทำให้คู่พิพาทกลับไปอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขตลอดจนร่วมกันพัฒนาสังคมของตนต่อไป
- แบ่งเบาภาระทางคดีของศาล ข้อพิพาทที่สามารถตกลงกันได้ก็สามารถตกลงกันได้ก็จะทำให้คดีไม่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล คดีเสร็จไปไม่ค้างการพิจารณาเป็นจำนวนมาก
- สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศชาติ เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลก็น้อยลงยังให้งบประมาณในส่วนนี้ลดลง สังคมก็จะอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขสามารถร่วมกันพัฒนาชุมชน ไม่ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ

การสิ้นสุดการไกล่เกลี่ย

- ▶ เมื่อมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความด้วยความยินยอมและพึงพอใจของคู่พิพาท
- ▶ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์ที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไป
- ▶ เมื่อผู้ไกล่เกลี่ยสั่งให้ยุติการไกล่เกลี่ยเนื่องจากคู่พิพาทไม่สามารถตกลงกันได้

ผลที่จะได้รับและประโยชน์ ผลที่คู่ความจะได้รับจากการไกล่เกลี่ย

- ▶ คู่ความสามารถตกลงกันได้ด้วยการถอนฟ้อง
- ▶ คู่ความ สามารถตกลงกันได้โดยทำสัญญาประนีประนอมยอมความแล้วขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามยอม
- ▶ คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถอนตัวจากการไกล่เกลี่ยขอให้ดำเนินคดีด้วยวิธีการพิจารณาตามปกติได้เช่นเดิม
- ▶ คู่ความตกลงกันไม่ได้ ศาลก็จะส่งสำนวนไปดำเนินกระบวนการพิจารณาตามปกติ

ประโยชน์ของการไกล่
เกลี่ย การไกล่เกลี่ยที่
ประสบผลสำเร็จจน
คู่ความตกลง
ประนีประนอมยอม
ความกันได้เป็น
ประโยชน์ดังนี้

- ❖ ทำให้คู่ความสามารถหันหน้าเข้าหากันได้อีกอย่างฉันมิตร
- ❖ ในบางกรณีคู่ความสามารถดำเนินธุรกิจติดต่อกันได้อีก
- ❖ ประหยัดค่าใช้จ่าย ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีของคู่ความลดลง
- ❖ คู่ความได้รับความพึงพอใจ
- ❖ คู่ความไม่ต้องประสบกับการบังคับคดีที่ยุ่งยากในศาล
- ❖ ช่วยลดปริมาณคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลคดีที่ทำการไกล่เกลี่ยและคดีอื่นๆ สามารถย่นระยะเวลาพิจารณาได้เร็วขึ้น
- ❖ ลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา
- ❖ ก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม
- ❖ รัฐประหยัดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดให้มีการดำเนินการพิจารณาคดี หรือข้อพิจารณาของประชาชนโดยรวม

การแสดงความประสงค์ขอให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีในชั้นศาลอุทธรณ์

- ติดต่อแสดงความประสงค์ขอให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยที่ศาลชั้นต้นที่พิจารณาพิพากษาคดี
- ติดต่อแสดงความประสงค์ขอให้ดำเนินการไกล่เกลี่ย ที่งานรับคำคู่ความ หรือกลุ่มงานไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ส่วนคดี ศาลอุทธรณ์ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทร.๐ ๒๕๔๑ ๒๗๔๒, ๐ ๒๕๑๒ ๘๑๑๑, และ ๐ ๒๕๔๑ ๐๑๗๑
- แสดงความประสงค์ขอให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ผ่านหน้าจอบริษัทศาลอุทธรณ์ที่ <https://goo.gl/forms/NLwkt45rv3CVaNAF2>

